

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

09.12.2022. Nr. 1.7-2/1201

Uz 27.09.2022. Nr.b/n

Jelgavas valstspilsētas pašvaldībai

Personu apvienībai “Civitta”

Par SIA “Jelgavas komunālie pakalpojumi”

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi ir saņēmusi Jelgavas valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) un SIA “Civitta Latvija” sagatavoto izvērtējumu (turpmāk – Izvērtējums) par pašvaldības kapitālsabiedrību SIA “Jelgavas komunālie pakalpojumi” (turpmāk – Kapitālsabiedrība).

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Nemot vērā, ka Pašvaldība ir veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī viedokli ir sniegusi nevalstiskā organizācija, KP sniegs atzinumu par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā.

Biedrība “LATVIJAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS UZNĒMUMU ASOCIĀCIJA” (turpmāk – LASUA) uzskata, ka pašreizējais līdzdalības veids Kapitālsabiedrībā ir atbilstošs normatīvo aktu prasībām, t.i., Kapitālsabiedrība nodrošina Pašvaldības funkciju organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus un gādāt par teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību atbilstoši likuma Par pašvaldībām (turpmāk – PP) 15. panta pirmajai daļai, apsaimniekojot poligonu “Brakšķi”. LASUA norāda arī, ka Kapitālsabiedrības apsaimniekotais poligons “Brakšķi” ir vienīgais no četriem (“Getliņi”, “Daibe”, “Ķīvītes”) poligoniem Latvijā, kas nenodarbojas ar elektrības enerģijas ražošanu, bet dod iespēju pakalpojumu sniegt privātā sektora tirgus dalībniekam SIA “Brakšķu enerģija”. Vienlaikus secināts, ka potenciāli Kapitālsabiedrība līdzīgi varētu rīkoties ar šķirošanas funkcijas nodošanu privātā sektora dalībniekiem, kā to šobrīd dara cits Latvijas poligons. Saskaņā ar LASUA rīcībā esošo informāciju Kapitālsabiedrība savas funkcijas atkritumu apsaimniekošanas jomā veic kvalitatīvi, atbildīgi, kā arī nepārtraukti attīsta un investē līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas

infrastrukturā, tādējādi sekmējot atbildīgu atkritumu saimniecības attīstību Latvijā. Vienlaicīgi LASUA nav informācijas par to, ka tirgus šobrīd nebūtu spējīgs nodrošināt pilnīgu sabiedrības interešu īstenošanu dalīto atkritumu savākšanas un sanitārās tīrības jomā, jo iepirkuma par “Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšanu Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā” rezultātā ar personu apvienību tika noslēgts līgums 2021. gada 1. aprīlī, tādējādi netieši apliecinot, ka nepastāv tirgus nepilnība atkritumu apsaimniekošanas jomā konkrētajā reģionā.

KP konstatē, ka Kapitālsabiedrības kapitāla daļas 51 % apmērā pieder Pašvaldībai un 49 % apmērā SIA “KULK” (turpmāk – KULK). KULK dalībnieks 100 % apmērā ir fiziska persona. Kapitālsabiedrība ietilpst pilnsabiedrībā “JKP”, kuras sastāvā ir Kapitālsabiedrība, KULK un SIA “Reģionālie vides pakalpojumi” (turpmāk – Pilnsabiedrība).

Saskaņā ar Izvērtējumu Kapitālsabiedrības galvenie pamatdarbības veidi atbilstoši apstiprinātajiem statūtiem ir:

- atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus) (NACE 38.11);
- notekūdeņu savākšana un apstrāde (NACE 37.00);
- tīrīšana sanitārija u.tml. darbība (NACE 39.00);
- nemetāla atkritumu un lūžņu pārstrāde un metāla atkritumu un lūžņu pārstrāde (šķīroto materiālu pārstrāde NACE 38.32).

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrības pamatdarbība ir saistīta ar atkritumu, t.sk. lieltgabarieta, šķīrošanu, sagatavošanu turpmākai apglabāšanai, sagatavoto atkritumu apglabāšanu poligonā “Brakšķi”, sašķīroto atkritumu realizāciju. Kapitālsabiedrība poligonā “Brakšķi” apsaimnieko¹:

- nešķīroto sadzīves atkritumu šķīrošanas staciju “Brakšķi”;
- sadzīves atkritumu poligona “Brakšķi 2.kārta” 1. un 2. ektoru – Bioloģiski noārdāmo atkritumu bioenerģijas šūna biogāzes ražošanai;
- sadzīves atkritumu poligona „Brakšķi 2.kārta” 3. un 4. sektoru – sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuvi;
- nešķīroto atkritumu šķīrošanas stacijas „Brakšķi” perspektīvās apbūves teritoriju, grunti, kā arī citus pagaidu uzglabāšanas laukumus;

Saskaņā ar Izvērtējumu, Kapitālsabiedrība sniedz arī šādus papildu pakalpojumus:

- būvniecības (ražošanas) atkritumu izvešana un konteineru noma;
- bioloģisko atkritumu izvešana;
- dokumentu iznīcināšana;
- pārvietojamo tualetu noma.

Izvērtējumā minēts, ka Kapitālsabiedrības papildpakalpojumus var saņemt gan iedzīvotāji, gan uzņēmēji, kā arī Kapitālsabiedrība piedalās publiskajos iepirkumos, piemēram, ar savu pārvietojamo sabiedrisko tualetu piedāvājumu.

¹ SIA “Jelgavas komunālie pakalpojumi” (2020). Atkritumu apglabāšanas poligons “Brakšķi” https://www.lps.lv/uploads/docs_module/2021_02_18_1_4_JKP%202020%20LPS.pdf

Saskaņā ar Izvērtējumu Pašvaldība 01.04.2020. izsludināja slēgtu konkursu² par “Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšana Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā” atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8. pantam, kas nosaka, ka Pašvaldībai sadzīves atkritumu apsaimniekotājs ir jāizvēlas publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā, nosakot līguma termiņu ne īsāku par 3 gadiem un ne garāku par 7 gadiem³. Konkursa rezultātā Pašvaldība noslēdza līgumu (turpmāk – Iepirkuma līgums) ar Pilnsabiedrību. Pilnsabiedrība ieguva tiesības uz 7 gadiem veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, kas ietver gan atkritumu tvertņu izvietošanu, atkritumu savākšanu, izvešanu un citas ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu saistītas darbības.

Izvērtējumā norādīts, ka Iepirkuma līguma pakalpojuma saņēmēju loks, nodrošinot dalīto atkritumu un lielgabarīta atkritumu savākšanas pakalpojumu, ir Pašvaldības iedzīvotāji un uzņēmēji, kuriem ir pienākums slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, atbilstoši Pašvaldības 2015. gada 12. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 15-18 “Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Jelgavas valstspilsētas administratīvajā teritorijā”⁴ (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 15-18). Kopumā šobrīd pakalpojumu izmanto aptuveni 200 klienti.

Izvērtējumā arī norādīts, ka Kapitālsabiedrības pamatdarbības – poligona “Brakšķi” pakalpojuma saņēmēju loks ir Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā (turpmāk – ZAAR) ietilpstošo pašvaldību izvēlētie atkritumu apsaimniekotāji, un daļa Bauskas novada pagastu⁵, kā arī fiziskas un juridiskas personas, kuras sadzīves atkritumus nodod poligonā. 2020. gadā no visiem ievestajiem sadzīves atkritumiem aptuveni 53 % bija no Pašvaldības, 18 % no Dobeles novada, 13 % no Jelgavas novada, 13 % no daļas Bauskas novada, 2 % no juridiskām personām un mazāk kā 1 % no fiziskām personām⁶.

Saskaņā ar Izvērtējumu Kapitālsabiedrība apsaimnieko poligonu “Brakšķi”, kas ir stratēģiski svarīgs kopējā valsts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas politikas attīstībā un šobrīd apkalpo ZAAR ietilpstošo pašvaldību atkritumu apsaimniekotājus, kopumā apsaimniekojot aptuveni 7 % no visiem Latvijā saražotajiem un poligonos nodotajiem sadzīves atkritumiem. 2021. gada 22. janvārī stājās spēkā Ministru kabineta rīkojums Nr. 45 "Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam" (turpmāk – Rīkojums), kurā nolemts optimizēt atkritumu apsaimniekošanas reģionu (turpmāk – AAR) skaitu uz 5, paredzot, ka poligons “Brakšķi” būs viens no diviem poligoniem jaunizveidotajā Viduslatvijas AAR.

² Elektronisko iepirkumu sistēma (2020). Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšana Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/35641>

³ Konkurss tika ierosināts pēc tam, kad 2020. gadā Pašvaldība slēdza līgumu ar Kapitālsabiedrību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu uz 25 gadiem, bet līgums tika laužts 2020. gadā un KP 2021. gadā nolēma uzlikt sodu Pašvaldībai par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas pārkāpumu, nododot tiesības atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegt Kapitālsabiedrībai nerīkojot publisku iepirkumu https://lemumi.kp.gov.lv/files/documents/20210722_KP_Lemums_Jelgavas.pdf#page=22&zoom=100,109,810

⁴ Jelgavas pilsētas domes 2015. gada 12. novembra saistošie noteikumi Nr. 15-18 "Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Jelgavas valstspilsētas administratīvajā teritorijā" <https://likumi.lv/ta/id/278057>

⁵ Ministru kabineta 2013. gada 25. jūnija noteikumi Nr. 337 "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem", <https://likumi.lv/ta/id/257802>

⁶ SIA “Jelgavas komunālie pakalpojumi” (2020). Atkritumu apglabāšanas poligons “Brakšķi” https://www.lps.lv/uploads/docs_module/2021_02_18_1_4_JKP%202020%20LPS.pdf

Līdz ar to Izvērtējumā tiek secināts, ka Pašvaldības līdzdalība ir nozīmīga, lai poligona “Brakšķi” darbība tiktu turpināta, nodrošinot pakalpojuma nepārtrauktību arī jaunā AAR robežās.

Izvērtējumā minēts, ka kopš 2019. gada Kapitālsabiedrība apsaimnieko arī bioloģiski noārdāmo sadzīves atkritumu bioenerģijas šūnas biogāzes ražošanu un nodod saražoto produkciju SIA “Brakšķu enerģija” (turpmāk – Brakšķu enerģija), kura tālāk ražo elektrību un to pārdod obligātā iepirkuma ietvaros. Kapitālsabiedrības apsaimniekotais poligons “Brakšķi” ir vienīgais no 4⁷ poligoniem Latvijā⁸, kas pats neapsaimnieko koģenerācijas iekārtu, bet nodod savāktu biogāzi citam tirgus dalībniekam⁹.

Izvērtējumā norādīts, ka kopš 04.12.2015. Kapitālsabiedrība ir reģistrēta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma atkritumu poligonos sniedzēju reģistrā, nodrošinot atkritumu apglabāšanu sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona “Brakšķi-2.kārta” krātuves 3. un 4. sektoros. Kapitālsabiedrība apsaimnieko vienu no 10 sadzīves atkritumu poligoniem Latvijā “Brakšķi”¹⁰, tādējādi nodrošinot, ka atkritumu apsaimniekotāji no ZAAR nešķirotos sadzīves atkritumus ved uz šo poligonu.

Saskaņā ar Izvērtējumu Kapitālsabiedrības pamatkapitāls ir 23 714 EUR un neto apgrozījums 2021. gadā sasniedza 4 149 987 EUR, un tā darbojās ar peļņu 261 794 EUR apmērā. Aptuveni 58 % no visiem Kapitālsabiedrības ieņēmumiem bija no sadzīves atkritumu apglabāšanas, 41 % no pārējiem ieņēmumiem un 1 % no atkritumu realizācijas un reģenerācijas.

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrības mērķis ir: sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu organizēšana iedzīvotājiem; kvalitatīva un droša pilsētvidē – kvalitatīvu un daudzveidīgu komunālo pakalpojumu nodrošināšana (atkritumu apsaimniekošana).

Saskaņā ar Izvērtējumu maksa par Kapitālsabiedrības nodrošinātajiem pakalpojumiem tiek piemērota to saskaņojot un pamatojot ar SPRK atbilstoši likumam Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem.

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrība no 2022. gada īsteno ES fondu līdzfinansētu projektu “Tādu bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtu izveide poligonā “Brakšķi”, kas izmanto anaerobo pārstrādes metodi”. Kopējais projekta investīciju apjoms ir 8 328 000 EUR, no kuriem ES līdzfinansējums būs 5 780 000 EUR apmērā un Nacionālais privātais finansējums 1 020 000 EUR apmērā. Kapitālsabiedrība ir noslēgts līgums par investīciju projektu īstenošanu, kas paredz pārraudzības periodu.

⁷ Pārējie poligoni – “Getliņi”, “Daibe”, “Ķīvītes”

⁸ Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojums Nr. 45 "Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam", <https://likumi.lv/ta/id/320476>

⁹ Izvērtējot Brakšķu enerģija dalībnieku sastāvu, KP konstatē, ka tā dalībnieks ar izšķirošu ietekmi un patiesais labuma guvējs ir arī vienlaikus KULK valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt uzņēmumu atsevišķi. Ievērojot minēto KP uzskatu, ka KL izpratnē Brakšķu enerģija un KULK vērtējami kā saistīti tirgus dalībnieki.

¹⁰ Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojums Nr. 45 "Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam", <https://likumi.lv/ta/id/320476>

Pamatdarbība

Izvērtējumā secināts, ka Kapitālsabiedrība pamatdarbība, kas ir poligona “Brakšķi” apsaimniekošana, ir atbilstoša likuma PP 15. panta pirmās daļas 1. un 2. punktam – organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus atkritumu apsaimniekošanā un gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību.

Kapitālsabiedrība, apsaimniekojot poligona “Brakšķi” darbību, nodrošina sadzīves atkritumu šķirošanu, sagatavošanu turpmākai apglabāšanai, to apglabāšanu poligonā, kā arī sašķirotu atkritumu realizāciju. Tāpat arī nodrošinātie pakalpojumi Iepirkuma līguma ietvaros ir atbilstoši likuma PP 15. panta pirmās daļas 1. un 2. punktam, nodrošinot dalīto un lielgabarīta atkritumu savākšanu atbilstoši Pašvaldības Saistošajiem noteikumiem Nr. 15-18.

Izvērtējumā arī minēts, ka Kapitālsabiedrības pamatdarbība ir atbilstoša VPIL 88. panta pirmās daļas 2. un 3. punktam, apsaimniekojot poligonu “Brakšķi”, jo Kapitālsabiedrība nodrošina stratēģiski svarīgu pakalpojumu un infrastruktūras objektu atkritumu apsaimniekošanas jomā. Poligons “Brakšķi” ir iekļauts kā viens no diviem poligoniem Viduslatvijas AAR, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam.

Izvērtējot iepriekš minēto, KP secina, ka Kapitālsabiedrības pamatpakalpojums, poligona “Brakšķi” apsaimniekošana, ir vērtējama kā stratēģiski svarīgs pakalpojums, kā darbību nosaka valsts, un pakalpojums šobrīd tiek nodrošināts visā ZAAR, līdz ar to līdzvērtīgu citu pakalpojuma sniedzēju ZAAR nav. KP vērtējumā, privātā sektora tirgus dalībnieki šobrīd reģionā neveic aktīvu darbību reģionā, jo šobrīd ZAAR ietilpstošo pašvaldību atkritumu apsaimniekotāji ir pašvaldību kapitālsabiedrības. Tomēr ņemot vērā citu poligonu darbību, piemēram, ka SIA “Getliņi EKO”, atkritumu šķirošanas funkciju nodrošina privātā sektora tirgus dalībnieks, KP uzskata, ka šo pakalpojuma sadaļu potenciāli varētu nodot citiem tirgus dalībniekiem. Izvērtējumā arī norādīts, ka jau šobrīd cita Pašvaldības kapitālsabiedrība SIA “Zemgales EKO” dalīto atkritumu savākšanas jomā veiksmīgi sadarbojas ar citiem privātā sektora tirgus dalībniekiem, piemēram, kā SIA “Eco Baltia vide”.

Papildu pakalpojumi

Izvērtējot Kapitālsabiedrības papildu pakalpojumus, KP secina, ka tie tiek nodrošināti brīvā tirgus ietvaros un Kapitālsabiedrība darbojas līdzīgi kā citi tirgus dalībnieki, t.sk. piedalās arī publiskajos iepirkumos.

KP norāda, ka neatkarīgi no tā, vai konkrētais pakalpojums tiek sniegts kā pamatpakalpojums vai papildu pakalpojums, tā sniegšana ir jāvērtē VPIL 88. panta pirmās daļas kontekstā, pamatojot kādu no VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem un to, ka konkrēto mērķu sasniegšana nav iespējama ar citiem, efektīvākiem līdzekļiem

Likumdevējs, pieņemot konkrēto tiesību normu, nav izšķīris atšķirīgus kritērijus kapitālsabiedrību pamatpakalpojumiem un papildu pakalpojumiem, līdz ar to secināms, ka likumdevēja mērķis, neatkarīgi no pakalpojumu veida vai veida, kā pakalpojums tiek apzīmēts, ir bijis ierobežot nepamatotu publiskas personas saimniecisko darbību.

Vienlaikus, ņemot vērā, ka publiskajām personām no Publiskas personas kapitāla daļu

un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma¹¹ (turpmāk – Pārvaldības likums) izriet pienākums nodrošināt publiskai personai piederošu kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, pastāv nepieciešamība rast saprātīgu un samērīgu līdzsvaru starp publiskās personas kapitālsabiedrības pienākumiem, kas izriet no Pārvaldības likuma, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma un VPIL 88. pantā noteiktajiem ierobežojumiem.

Līdz ar to, KP ieskatā, praksē ir iespējams izmantot vēl četrus KP noteiktus kumulatīvus papildu kritērijus¹² kā VPIL 88. panta otrajā daļā noteiktā ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, pēc kuru izvērtēšanas un konstatēšanas būtu iespējams pilnvērtīgi izlemt par papildu pakalpojumu sniegšanu:

- 1) pakalpojumi būtiski neietekmē tirgu/konkurenci;
- 2) pakalpojumi ir racionāli un cieši saistīti ar pamatpakalpojumu;
- 3) pakalpojumi nodrošina resursu lietderīgu izmantošanu (veicina publiskas personas kapitālsabiedrības maksātspēju), vienlaikus ir svarīgi, ka tiek rūpīgi izvērtēta šādu resursu uzturēšanas pamatotība, lai konkrētā papildpakalpojuma sniegšana nebūtu vērtējama jau kā pamatpakalpojums;
- 4) pakalpojumi nav saistīti ar būtiskām investīcijām no publiskas personas kapitālsabiedrības puses.

Pārvietojamo tualetu noma

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrība jau vēsturiski, kopš tās izveidošanas, ir nodrošinājusi pārvietojamo tualetu pakalpojuma pieejamību gan iedzīvotājiem, uzņēmumiem un Pašvaldībai (iepirkumu ietvaros) un pakalpojums kopumā veido aptuveni 8 % no kopējiem ieņēmumiem. Izvērtējumā arī norādīts, ka šobrīd Kapitālsabiedrība neiepērk jaunas pārvietojamās tualetes un šo papildu pakalpojumu vērtē kā lietderīgu resursu izmantošanu. Izvērtējumā secināts, ka pārvietojamo tualetu tirgū ir liels tirgus dalībnieku skaits, līdz ar to Kapitālsabiedrība nerada būtisku konkurenci tirgū.

KP vērtējumā, pārvietojamo tualetu nomas tirgū nepastāv tirgus nepilnība. Vienlaikus KP norāda, ka Izvērtējumā esošais pamatojums nav pietiekams, lai Kapitālsabiedrība turpinātu piedāvāt pārvietojamo tualetu nomas pakalpojumu. Ņemot vērā minēto, KP ieskatā, pakalpojuma tālāka sniegšana nav atbalstāma. Līdz ar to līdz pakalpojuma sniegšanas izbeigšanai ir pamatots Kapitālsabiedrības lēmums neiepirkt jaunas pārvietojamās tualetes, t.i., apzināti neveicināt un nepaplašināt darbību pārvietojamo tualetu nomas tirgū.

Būvniecības (ražošanas) atkritumu izvešana un konteineru noma

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrība pakalpojumu nodrošina pamatdarbības ietvaros, jo līdz 2020. gadam Kapitālsabiedrība nodrošināja visa veidu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Pašvaldībā, kā arī šobrīd Iepirkuma līguma ietvaros tā ir atbildīga par lielgabarīta atkritumu izvešanu, līdz ar to Kapitālsabiedrībai ir jau esoši resursi un

¹¹ Pārvaldības likuma 2.pants

¹² Minētie kritēriji ir uzskatāmi tikai par VPIL 88.panta otrajā daļā noteiktā ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu un neatceļ VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktos ierobežojumu ievērošanu. Situācijā, kad pastāv pretruna starp minētajiem kritērijiem, priekšroka ir dodama VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktajam

nepieciešamās zināšanas, pakalpojuma nodrošināšanai. Izvērtējumā arī minēts, ka šobrīd pakalpojums neprasa būtiskas investīcijas, jo izmaksas, kas ir saistītas ar pakalpojumu, piemēram, ar inventāra nolietojumu, tiek iekļautas pakalpojuma cenā un Kapitālsabiedrības piedāvātā cena par pakalpojumu ir līdzīgi kā citiem tirgus dalībniekiem.

KP secina, ka būvniecības (ražošanas) atkritumu izvešana un konteineru nomas pakalpojums tiek nodrošināts brīvas konkurences ietvaros un kopumā tirgū ir liels apjoms tirgus dalībnieku¹³ – gan individuāli pakalpojuma sniedzēji, gan uzņēmumi, kuri nodrošina pakalpojumu, gan tuvējā apkārtnē, gan tādi uzņēmumi, kas pakalpojumu nodrošina visā Latvijā. KP arī secina ka būvniecības (ražošanas) atkritumu izvešana un konteineru nomas tirgū nav vērojama tirgus nepilnība. Ņemot vērā minēto, KP uzskata, ka Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē nepieciešamība pārtraukt pakalpojuma sniegšanu citiem klientiem, kā arī vērtēt iespēju savām vajadzībām pakalpojumu iegādāties no privātā sektora komersantiem.

Bioloģisko atkritumu izvešana

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrība pakalpojumu nodrošina līdzīgi kā būvniecības atkritumu izvešanu, racionāli izmantojot tai piederošos resursus un zināšanas, kas izveidojušās iepriekš nodrošinot sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Pašvaldībā. Kopējais tirgus dalībnieku skaits bioloģisko atkritumu izvešanā ir mazāks kā būvniecības, jo tas biežāk ir jau iekļauts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumā, kā arī iedzīvotājiem ir iespēja nelielos apjomos to nodot bez maksas SIA “Zemgales EKO” apsaimniekotajos dalīto atkritumu laukumos. Kapitālsabiedrība maksu par šo pakalpojumu nosaka, ņemot vērā visas ar pakalpojumu saistītās izmaksas, un tā ir līdzvērtīga vidējai cenai tirgū.

KP vērtējumā, Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē nepieciešamība sniegt pakalpojumus citiem klientiem, ja šādus pakalpojumus spēj nodrošināt privātā sektora komersanti un netiek konstatēta tirgus nepilnība.

Dokumentu iznīcināšana

Izvērtējumā norādīts, ka Kapitālsabiedrības pakalpojums ir cieši saistīts ar pamatdarbību – dokumenti tiek pieņemti poligonā “Brakšķi”, t.i., Kapitālsabiedrība neveic dokumentu savākšanu un izvešanu. Pakalpojums ļauj racionāli izmantot pieejamos resursus un nav saistīts ar papildu investīcijām.

KP secina, ka arī šis Kapitālsabiedrības pakalpojumus tiek sniegts brīvas konkurences ietvaros. Ņemot vērā Kapitālsabiedrības pamatdarbību, kā arī faktu, ka dokumenti jau tiek pieņemti poligonā, KP vērtējumā, dokumentu iznīcināšanas pakalpojumus vērtējams kā racionāla resursu izmantošana. KP piekrīt Izvērtējumā izteiktajam secinājumam, ka Kapitālsabiedrības darbība dokumentu iznīcināšanas pakalpojumā neietekmē konkurenci negatīvi, jo tirgū ir vairāki citi dalībnieki, kas pakalpojumu nodrošina bez maksas, papildus piedāvājot dokumentus arī savākt, kā arī ir vairāki arhīvu pakalpojuma uzņēmumi, kas pakalpojuma ietvaros nodrošina arī dokumentu iznīcināšanu.

¹³ Saskaņā ar Izvērtējumu – vismaz 15 Jelgavas pilsētā un tuvējā apkārtnē

Ievērojot iepriekš minēto, KP secina ka Kapitālsabiedrības pamatdarbība vērtējama kā stratēģiski svarīga un atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. un 3. punktam. Attiecībā uz Kapitālsabiedrības papildu pakalpojumiem KP norāda, ka Pašvaldībai un Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē nepieciešamība sniegt tādus pakalpojumus citiem klientiem, kurus spēj nodrošināt privātā sektora komersanti un netiek konstatēta tirgus nepilnība.

KP uzsver publisko personu īpašo atbildību ievērot konkurences neitralitāti, līdz ar to, lai novērstu konkurences neitralitātes riskus, KP norāda, ka publiskas personas kapitālsabiedrībām būtu jāatturas no tādu pakalpojumu sniegšanas, ko spētu nodrošināt privātā sektora uzņēmumi.

Ar cieņu
priekšsēdētājs

J. Gaiķis